

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

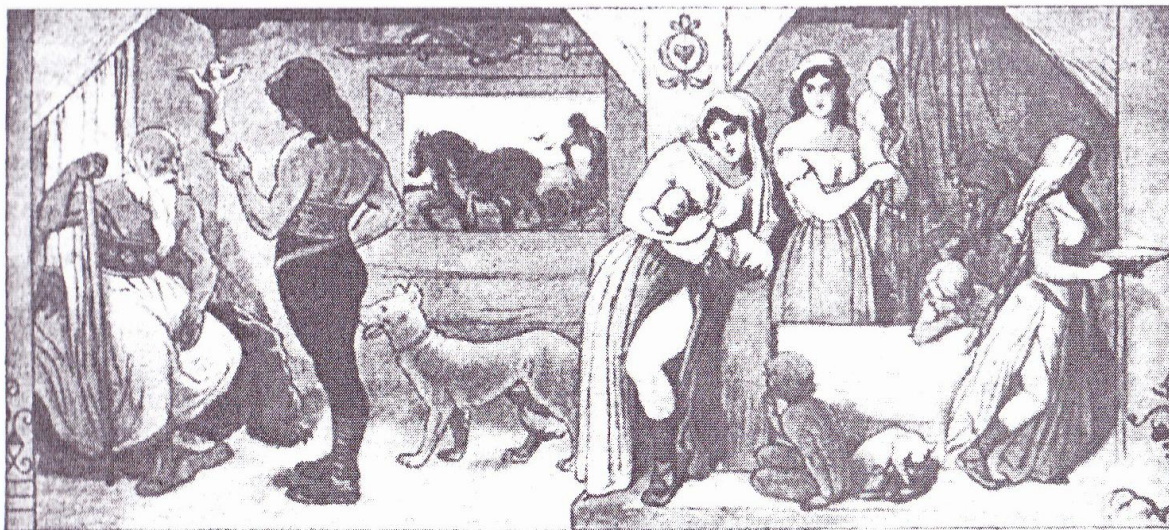

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kód materiálu:	VY_12_INOVACE_35_ZE_ZIVOTA_STARYCH_SLOVANU		
Název materiálu:	Ze života starých Slovanů		
Předmět:	Český jazyk, literární výchova	Ročník:	4.
Časová dotace:	45 min	Datum ověření:	30. 4. 2013
Jméno autora:	Mgr. Vladislav Rusín		
Klíčová slova:	Běžný život Slovanů, způsob obživy, obydlí, potrava, lov, zbraně.		
Výchovné a vzdělávací cíle:	Žák se procvičí v práci s textem, vyhledává odpovědi na zadané otázky. Rozšíří si vědomosti o pověstech z dávných dějin Čech a Moravy.		
Rozvíjené klíčové kompetence:	Kompetence k učení, komunikativní, sociální.		
Anotace, metodický list:	Žák pracuje s textem, vyhledává, třídí informace.		
Použité zdroje:	ROSECKÁ, Zdena. <i>Čtení z nejstarších českých dějin: pověsti a historická vyprávění pro 4. a 5. ročník</i> . Ilustrace Mikoš Aleš. Brno: Nová škola, 2003, 55 s. ISBN 80-728-9056-5.		

Popis hodiny	<p>EVOKACE: Samostatné přečtení 1. části textu. Následuje rozbor textu na základě daných otázek.</p> <p>UVĚDOMĚNÍ SI VÝZNAMU: Řízené čtení: Žáci čtou/naslouchají. Během textu jsou žáci kladenými otázkami pobízeni ke kritické analýze a ke kritickému uvažování. Text je členěn na několik částí. Nedoporučuje se číst celé napřed.</p> <p>REFLEXE: Diskuse k celému textu, reakce žáků na ilustraci.</p>
---------------------	---

Ze života starých Slovanů

Místa, kde se Slované usadili, postupně zvelebovali. Byli navzájem pohostinní, chovali se laskavě k cizincům. Vážili si starců, protože věděli, že jsou moudří a zkušení. Starci byli zváni na knížecí porady a soudy. Půda patřila občinám. Občinu tvořili zpravidla všichni dospělí obyvatelé jedné osady. Když Slované poznali užitečnost obilí, začali vypalovat a mýtit pralesy. Rozšiřovali tak pozemky. Muži na polích kypřili půdu a osévali ji různými plodinami. Vedle běžných druhů obilí, jako je pšenice, žito, ječmen, oves a proso, pěstovali i len, konopí, mák, řepku, a také luštěniny, to je hrách, čočku, bob a fazole.

Vyber správnou odpověď:

Zvelebovat místo znamená: a) zdokonalovat, vylepšovat
b) zalesňovat
c) vyhnat z něj nepřátele

Staří Slované si vážili starců, protože: a) byli těžcí a hodně vážili
b) byli moudří a zkušení
c) měli hodně peněz

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jaké je slovo nadřazené těmto slovům: pšenice, žito, ječmen, oves.

Jaké je slovo nadřazené těmto slovům: hrách, čočka, bob, fazole.

Ke kypření půdy používali stále důmyslnější nástroje, jako byl hák s vidlicí, později pluh na kolečkách. Když dozrálo obilí, uřezávali klasy srpem. Zrno z klasů jim na humnech⁽¹⁾ vyšlapával dobytek. Zrní pak ženy drtily ve hmoždířích na mouku. Z mouky pekly v pecích placky, později chleba. Z prosa vařily kaši a sladily ji medem. Ženy našich slovanských předků se věnovaly domácím pracem a staraly se o děti. Z ovčí vlny, lnu a konopí dovedly tkát látky, z nich pak zhotovovaly oděvy.

Muži vedle práce na polích také lovili zvěř, zabývali se rybolovem, včelařstvím, chovem a ochranou dobytka.

(1) Humno – prostor za domem se zpevněným povrchem

Vyber správnou odpověď:

Slovanské ženy se převážně věnovaly:

- a) lovu a staraly se o děti
- b) domácím pracím a sportování
- c) domácím pracím, staraly se o děti a zhotovovaly oděvy.

Muži se věnovali:

- a) Lovu zvěře, chovu dobytka a tkaní látek
- b) Rybolovu, včelařství, chovu dobytka
- c) Praní prádla, nakupování a vaření

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Lidé si tenkrát stavěli své stavby v lesích, na různých nepřístupných místech u řek, jezer nebo bažin, kde se mohli bránit proti nepřítelům. Stavby našich předků byly prosté, zapuštěné do země. Stěny příbytků byly z kůlů spojených pletivem, které bylo vymazáno hlínou. Střechy byly pokryté chvojím a drnem.

Příslušníci kmene byli svobodní. O společných záležitostech rozhodovali na pravidelných sněmech. Tam se řešily rozpory uvnitř kmene, organizovaly náročnější práce a rozhodovalo se i o válkách.

Doplň vhodná slovesa:

a) Lidé tenkrát své stavby v lesích, na různých nepřístupných místech, kde proti nepříteli. Stavby našich předků prosté, zapuštěné do země. Stěny příbytků z kůlů spojených pletivem, které hlínou. Střechy chvojím a drnem.

b) Nakresli obrázek příbytku, jak si ho představuješ podle tohoto popisu.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Naši předkové milovali mír a svobodu. Války nevyhledávali, protože odjakživa více lnuli k pluhu a srpu než k meči. Proti nepřátelským vpádům je chránily vysoké pomezí hory a neproniknutelné pralesy, které se širokými pruhy táhly okolo hranic hluboko do země. Napadl-li však nepřítel jejich zemi, bránili statečně svá pole i vesnice. Jinoši, muži i starci vzali do rukou své zbraně, aby obhájili drahou domovinu.

Lidé ze samot a vesnic se ve válečné době sbíhali do hradu se všemi svými věcmi, aby je i sebe chránili. V horách a průsmycích byly vytvořeny záseky. V poli bojovali pěšky, v pozdějších dobách též na koni. Jejich válečným oděvem byl kožený štít, přilba, krunýř, jako zbraně měli palice, luk se šípy, meč, kopí.

Vyber správnou odpověď:

Mezi zbraně našich předků patřily:

- a/ luk, meč, pistole, palice
- b/ palice, luk, kopí, meč
- c/ kopí, meč, tank, luk

Nakresli válečný oděv a zbraně našich předků.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Správná řešení:

1.část: a, b, obilí, luštěniny.

2.část: c, b

4.část: b